

FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE

Responsum på vederlagsfri fysioterapi

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 7. januar 2013 bedt Sundheds og Forebyggelsesminister Astrid Kragh kommentere henvendelse af 12. december 2012 fra Sundhed og Handicap, Faaborg-Midtfyn Kommune vedrørende vederlagsfri fysioterapi, hvor ministeren blandt andet har afgivet følgende svar

Ministersvar

- Det fremgår, at kommunen er i kontakt med bl.a. læger og fysioterapeuter i kommunen. Det glæder mig, for denne dialog opfatter jeg som naturlig og nødvendig, eftersom ansvaret for at levere den vederlagsfri fysioterapi til borgerne og administration af ordningen herunder overenskomst med de praktiserende fysioterapeuter efter sundhedsloven siden 2008 er kommunernes. Kommunen skal gennem dialogen sikre, at lægerne har et godt kendskab til undtagelsesredegørelserne, og at fysioterapeuterne overvejer patienternes øvrige forhold, når de leverer deres ydelser. Dialogen øger samtidig kommunens mulighed for at koordinere med øvrige tilbud på området. For - som på de fleste overenskomstområder - er det lægen, der henviser, den praktiserende speciallæge, psykolog, fysioterapeut osv., der behandler, og regionen eller kommunen, der finansierer.

Responsum

Faaborg-Midtfyn Kommune er for så vidt enig med ministeren i, at kommunen siden 2008 har haft ansvaret for den vederlagsfrie fysioterapi, hvor det er vigtigt at sikre en god dialog med såvel praktiserende læger som praktiserende fysioterapeuter. Det er imidlertid vanskeligt for en kommune gennem dialog at sikre, at praktiserende læger har et kendskab til undtagelsesredegørelserne. Virkeligheden er, at kommunen kan informere lægerne om undtagelsesredegørelserne, men den kan ikke sikre at lægerne har et godt kendskab til disse og at de lever op til formålet med dem.

Faaborg-Midtfyn Kommune har samtidig svært ved at se, hvordan fysioterapeuterne kan overveje patientens øvrige forhold, idet fysioterapeutisk praksis ikke har kendskab til kommunens øvrige indsatser hos patienten – således genoptræning og vedligeholdende træning efter Servicelovens § 86, støtte til udvikling af færdigheder efter Servicelovens § 85 og behandling efter Servicelovens § 102.

Jf. vejledning fra 2009 ”kan der ikke henvises til vederlagsfri fysioterapi, hvis der alene er tale om en dublering af eksisterende tilbud, som personen modtager fra andre bestemmelser. Eksempelvis kan en person, der modtager træningstilbud i kommunalt regi efter Servicelovens bestemmelser eller genoptræning efter Sundhedslovens § 140 ikke henvises til et tilsvarende tilbud efter ordningen om vederlagsfri fysioterapi”. I dagligdagen har hverken læge eller fysioterapeut det fulde kendskab til de tilbud, som kommunen tilbyder, hvorfor praktiserende fysioterapeuter i praksis leverer vederlagsfri fysioterapi henvist af praktiserende læge forholdsvist ukoordineret fra øvrige kommunale ydelser, og kommunen har således meget vanskeligt ved at koordinere den samlede rehabiliterings

indsats effektivt til gavn for borgeren og med udgangspunkt i såvel Serviceloven som Sundhedsloven.

Til sammenligning er det med stor succes lægen på sygehuset, der henviser til genoptræning efter Sundhedslovens § 140 og beskriver, hvad genoptræningen retter sig imod. Kommunen sikrer, ud fra en vedtaget kvalitetsstandard, at patienten når frem til det ønskede mål. Der er flere forhold i Sundhedsloven (genoptræning og sygepleje), hvor lægen ordinerer og sætter mål, hvor det er kommunen, der har det reelle ansvar for en koordineret indsats. Dette giver de bedste betingelser for et samlet sundhedsvæsen, hvor kommunen har ansvaret for rehabiliteringen i forhold til borgerens samlede situation.

Som den vederlagsfrie fysioterapi er organiseret i dag med et ansvar, der ligger hos kommunen men hvor henvisning og levering af ydelser ligger hos private praksis, lever ordningen ikke op til det formål, som ministeren udtrykker i sit svar: *”Ansvaret for den vederlagsfri fysioterapi efter sundhedsloven blev flyttet fra regionerne til kommunerne for at samle ansvaret for indsatser til personer med handicap og funktionsnedsættelse. Dermed har kommunerne netop fået bedre mulighed for at skabe sammenhæng i opgaveløsningen og sikre sig mod overlappende og ukoordinerede tilbud mv”*.

Faaborg-Midtfyn Kommune har derfor vanskeligt ved at se, hvordan kommunen kan skabe sammenhæng i opgaveløsningen og koordinere indsatser, når kommunen ikke involveres i processen mellem henvisning fra praktiserende læge og fysioterapeutens ydelser. Kommunen får først kendskab til den enkelte sag, når kommunen via regionen modtager opgørelserne fra fysioterapeuten.

Ministersvar

- Reglerne for administration er imidlertid fastsat i overenskomstaftalerne mellem Danske Fysioterapeuter og Regionernes Lønnings- og Takstnævn (RLTN) og ikke i lovgivningen. Kommunen kan i den forbindelse bidrage med forslag til forbedringer af administreringen af vederlagsfri fysioterapi i de kommende forhandlinger om ny overenskomst for området mellem RLTN og Danske Fysioterapeuter, hvor KL, for så vidt angår vederlagsfri fysioterapi, er hovedforhandler.

Af den gældende overenskomst vedr. vederlagsfri fysioterapi fremgår ikke andre krav til lægen end, at denne skal give en faglig vurdering af patientens behov og henvise til et korrekt behandlingsforløb. Dette indebærer, at lægen, bl.a. i forbindelse med undtagelsesredegørelser og statusredegørelser, skal tage stilling til, om en patient har behov for (evt. yderligere) individuel behandling for at undgå funktionsnedsættelse, samt at lægen og fysioterapeuten kan udveksle relevante oplysninger om behandlingsforløb og resultaterne heraf.

Den opgave må opfattes som den lægefaglige vurdering af patientens behov, som ikke bør udgå af behandlingsforløbet.

Responsum

Faaborg-Midtfyn Kommune er bekendt med ovenstående fakta. I praksis oplever kommunen dog ikke, at praktiserende læge indkalder patienten og orienterer sig i forhold til de kommunale ydelser, som patienten i øvrigt modtager efter Serviceloven, før denne godtager en undtagelsesredegørelse eller tager stilling til en statusredegørelse. Da kommunen ikke har bemyndigelse over praksis og kun kan gå i dialog, er kommunens muligheder for at skabe effektivitet omkring borgerens rehabilitering begrænset hvad angår den vederlagsfrie fysioterapi. Der er samtidig en vis risiko for, at der ved nedgang i behandlingerne efter speciale 51 (delvist brugerfinansieret) bliver kompenseret med flere behandlinger efter speciale 62 (kommunalt finansieret).

Ministersvar

- Uanset en yderligere begrænsning af tilbuddet om vederlagsfri fysioterapi, vil lægen skulle forholde sig til den faglige vurdering af patientens behov. En begrænsning af antallet af behandlinger til f.eks. 1 pr. uge (som ridefysioterapi) vil føre til flere undtagelsesredegørelser, da patienter, med et behov for vederlagsfri fysioterapi mere end 1 gang pr. uge, vil skulle indsende undtagelsesredegørelser for at modtage den vederlagsfri fysioterapi, der er behov for.

Responsum

Faaborg-Midtfyn Kommune finder det besynderligt, at der kan sættes standard for behandling i ridefysioterapien (2 om ugen) og ikke en standard for antal behandlinger til vederlagsfri fysioterapi, når patientgruppen mellem ridefysioterapi og vederlagsfri fysioterapi nærmest er identiske. Samtidig viser der sig så markante forskelle i omfanget af undtagelsesredegørelser fra praksis til praksis (ca. 80 % i region Syddanmark får en undtagelsesredegørelse, men med store forskelle mellem de forskellige fysioterapeutiske praksis).

Under alle omstændigheder trænger området til en regelforenklings som både lever op til KL's visioner om "Det nære sundhedsvæsen" og Danske Regioners "Det hele sundhedsvæsen", hvor tiden ikke bruges på undtagelsesredegørelser, som i virkeligheden mest er et spil for galleriet, når det er blevet mere reglen end undtagelsen og fysioterapien gives uden koordinering med patienternes øvrige ydelser.

Med venlig hilsen

Vagn Allan Hansen
Formand for Sundhedsudvalget
Faaborg-Midtfyn Kommune

Bilag

Serviceovens §§ 85, 86 og 102

§ 85. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp, omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til personer, der har behov herfor på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

§ 86. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde genoptræning til afhjælpning af fysisk funktionsnedsættelse forårsaget af sygdom, der ikke behandles i tilknytning til en sygehusindlæggelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder til personer, som på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov herfor.

§ 102. Kommunalbestyrelsen kan ud over tilbud efter § 85 give tilbud af behandlingsmæssig karakter til borgere med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer. Tilbuddet gives, når dette er nødvendigt med henblik på at bevare eller forbedre borgerens fysiske, psykiske eller sociale funktioner, og når dette ikke kan opnås gennem de behandlingstilbud, der kan tilbydes efter anden lovgivning.